

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Θεσσαλονίκη, 23/8/98

- Ο Καγκελάριος της Αυστρίας Βίκτορ Κλίμα και ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης επισκέφθηκαν χθες το Άγιον Όρος, συνοδευόμενοι από τους Υπουργούς Πολιτισμού Ευάγγελο Βενιζέλο, Μακεδονίας - Θράκης Φίλιππο Πετσάλνικο και τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Παπανδρέου, καθώς και από τα μέλη των αντιπροσωπειών των δύο χωρών.
- Πρώτος σταθμός οι Καρυές, όπου μετέβησαν από τη Θεσσαλονίκη με ελικόπτερο. Τους δύο Πρωθυπουργούς υποδέχθηκε ο πολιτικός Διοικητής του Αγίου Όρους Σταύρος Ψυχάρης.
- Αμέσως μετά οι κύριοι Κλίμα και Σημίτης κατευθύνθηκαν στην Αίθουσα Συνάξεων της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους, όπου τον Αυστριακό Καγκελάριο προσεφώνησε ο Πανοσιολογιότατος Αντιπρόσωπος της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας Ιερομόναχος Νικόδημος (το πλήρες κείμενο της προσφωνήσεως διανέμεται σε ξεχωριστό δελτίο Τύπου).
- Κατόπιν έλαβε το λόγο ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης ειπών τα εξής:

“Άγιε Πρώτε και Σεβαστοί Πατέρες, ο κ. Κλίμα, Καγκελάριος της Αυστρίας και Προεδρεύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης γι’ αυτό το εξάμηνο, οι συνεργάτες του φίλοι Υπουργοί κι εγώ, σας ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την υποδοχή σας, τους φιλόξενους λόγους σας και για την όλη ατμόσφαιρα την οποία δημιουργήσατε κατά την έλευσή μας.

Βρισκόμαστε σ’ ένα χώρο, του οποίου η ακτινοβολία έχει επισημανθεί και έχει αναγνωρισθεί διεθνώς.

Βρισκόμαστε σ’ ένα χώρο, ο οποίος είναι μοναδικός στον τόπο μας, αλλά θα έλεγα και μοναδικός παγκόσμια.

Η “Αθωνική Πολιτεία” (όπως καθιερώθηκε η ονομασία) αποτελεί το μεγαλύτερο κέντρο Χριστιανισμού, το μεγαλύτερο κέντρο Χριστιανικού μοναχισμού, που συνεχίζει επί χίλια χρόνια να βαδίζει το δρόμο της με την ίδια πάντοτε ζωτικότητα, με τον οικουμενικό χαρακτήρα της και το δημοκρατικό ιδεώδες της. Σ’ αυτόν, λοιπόν τον Τόπο ήρθαμε σήμερα ο κ. Κλίμα κι εγώ μαζί με τους συνεργάτες μας να προσκυνήσουμε, να

ζήσουμε, έστω για λίγο, τη γαλήνη σας, τους αγώνες σας και τις πνευματικές αναζητήσεις σας.

Αντιλαμβανόμεθα το Άγιον Όρος όχι μόνο ως Κιβωτό της Ορθοδοξίας, αλλά και ως μια ακτινοβόλο εστία γνήσιου πολιτιστικού πνεύματος, το σεβόμεθα βαθύτατα, το τιμούμε ιδιαίτερος και με μεγάλη ευαισθησία αντιμετωπίζουμε τα προβλήματά του. Το ίδιο ακριβώς κάνει και η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία, ήδη, στις Συνθήκες της, έχει αναγνωρίσει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του Αγίου Όρους.

Η σημερινή επίσκεψή μου -όπως σας έχω ήδη δηλώσει- αποσκοπεί στο να γνωρίσει ο κ. Κλίμα την "Αθωνική Πολιτεία". Θα έρθω και σε άλλη ευκαιρία για να συζητήσουμε μαζί τα υφιστάμενα προβλήματα, για να συζητήσουμε μαζί τι θα πρέπει να κάνει η Ελληνική Πολιτεία, προκειμένου να βοηθήσει στην προσπάθειά σας να διατηρηθεί η "Αθωνική Πολιτεία" και αυτό το πολύ ωραίο περιβάλλον.

Πιστεύω ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Ήδη, πριν από λίγες μέρες, υπεγράφη και μια νέα σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για να υπάρχουν και περισσότεροι πόροι για τα έργα συντήρησης των Μονών. Όμως, δεν σταματάμε εκεί. Όπως γνωρίζετε, κατά την τελευταία επίσκεψη στην Αθήνα του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Σαντέρ, αρχίσαμε τη συζήτηση να υπάρξει και ένα τμήμα, μια "γραμμή" (όπως λέγεται στην τεχνική γλώσσα) του Γ ΚΠΣ, η οποία θα αφορά την "Αθωνική Πολιτεία". Στο εγγύς μέλλον, λοιπόν, με δική μου Πρωτοβουλία, θα συζητήσουμε και πάλι τα θέματα.

Θέλω να σας ευχαριστήσω και πάλι για την υποδοχή και την παρουσία σας.

Άγιοι Πρώτοι και Σεβαστοί Πατέρες ευλογείτε".

- Στην αντιφώνησή του ο Καγκελάριος της Αυστρίας κ. Βίκτορ Κλίμα επεσήμανε:

"Το Άγιον Όρος δεν είναι μόνο ένας θρησκευτικός αδάμαντας της Οικουμένης. Το Άγιον Όρος αποτελεί πρότυπο συμβιώσεως ανθρώπων διαφορετικών εθνοτήτων, οι οποίοι συγκροτούν ένα ενιαίο σύνολο και τους οποίους ενώνει μια πίστη.

Θέλω να διαβεβαιώσω τους Σεβαστούς Πατέρες ότι και εγώ προσωπικώς, αλλά και ο φίλος μου, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κώστας Σημίτης, θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, προκειμένου να γίνονται πάντα σεβαστές οι ιδιαιτερότητες του Αγίου Όρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα πράξουμε, επίσης, το παν, προκειμένου να σας βοηθήσουμε, ώστε να συντηρηθούν και να διατηρηθούν τα εξαιρετικά κειμήλια και τα κτίρια και τα σκηνώματα σας”.

- Ο Αυστριακός Καγκελάριος, αναφερόμενος στο “Πρώτον Τυπικόν” (δηλαδή, στον Α’ Καταστατικό Χάρτη του Αγίου Ορους φέροντα την υπογραφή του Αυτοκράτορος του Βυζαντίου Ιωάννου Τσιμισκή εν σωτηρίω έτει 972 μ.Χ.) το οποίο επεδείχθη στους δύο Πρωθυπουργούς (πράγμα που συμβαίνει εις όλως εξαιρετικές περιπτώσεις ως ένδειξη βαθείας εκτιμήσεως της Ιεράς Κοινότητος προς υψηλούς προσκεκλημένους) είπε τα εξής:

“Αυτός ο Α’ Καταστατικός Χάρτης αποτελεί ακόμη και σήμερα πρότυπο για τη σημερινή Ενωμένη Ευρώπη, η οποία καλείται να δημιουργήσει ένα ελπιδοφόρο ειρηνικό μέλλον για την επόμενη χιλιετηρίδα”.

- Στη συνέχεια ο Αυστριακός Καγκελάριος και ο Έλληνας Πρωθυπουργός επισκέφθηκαν και ξεναγήθηκαν από τους Μοναχούς στον Ιερόν Ναό του Πρωτάτου, που χρονολογείται από τον 10ο μ.Χ. αιώνα (950 μ.Χ)
- ◆ Μετά το πέρας της επισκέψεως στις Καρυές, οι κύριοι Κλίμα και Σημίτης μετά των συνεργατών τους μετέβησαν οδικώς στην Ιερά Μονή Ιβήρων, όπου τους υπεδέχθη ο Ηγούμενος της Μονής Πατήρ Βασίλειος, ο οποίος απευθυνόμενος στους δύο Πρωθυπουργούς χαρακτήρισε την “Αθωνική Πολιτεία” ως εξαιρετον δείγμα, ως πρότυπον για τη συνύπαρξη των ανθρώπων.
- ◆ Ο Ηγούμενος της Μονής Ιβήρων οδήγησε στη συνέχεια τον Αυστριακό Καγκελάριο και τον Έλληνα Πρωθυπουργό στο Καθολικόν της Μονής, δηλαδή εις τον κεντρικόν αυτής ναόν αφιερωμένον στην Κοίμιση της Θεοτόκου, όπου οι Μοναχοί έψαλαν προς τιμήν τους το “Αξιον Εστί”.
- ◆ Κατόπιν, οι κύριοι Β. Κλίμα και Κ. Σημίτης επισκέφθηκαν τον παραπλεύρως κείμενον Ναόν της Παναγίας της Πορταΐτισσας της Θαυματουργού, προστάτιδος της Ιεράς Μονής.
- ◆ Στη συνέχεια, επισκέφθηκαν τους χώρους όπου εκτελούνται έργα αποκαταστάσεως μιας πτέρυγας της Μονής, η οποία είχε καταστραφεί προ 5ετίας από πυρκαγιά. Το κόστος των έργων αυτών ύψους άνω του ενός δις δρχ καλύπτεται από συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω της σύμπραξης των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού.

- ◆ Κατόπιν επισκέφθηκαν το Μεγάλο Κελάρι της Μονής και στη συνέχεια τη Βιβλιοθήκη της, στην είσοδο της οποίας αναγράφεται η φράση “Ψυχής Ιατρείον”. Η Βιβλιοθήκη της Ιεράς Μονής Ιβήρων είναι ονομαστή, γιατί εκεί φυλάσσονται χειρόγραφα, βιβλία και κειμήλια μεγάλης ιστορικής αξίας χρονολογούμενα από τον 10ο αιώνα. Συγκεκριμένα, η βιβλιοθήκη της Μονής Ιβήρων είναι η πρώτη στον κόσμο σε γεωργιανά χειρόγραφα του 10ου και 11ου αιώνα, καθώς και η πρώτη στον κόσμο σε χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής. Ακόμη, φυλάσσονται, μεταξύ άλλων, δύο επιστολές του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας Ιωάννη Καποδίστρια, καθώς και ο μανδύας, το Ευαγγέλιο και η ιδιόχειρη διαθήκη του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε’.
- ◆ Στο γεύμα που επηκολούθησε στη Μονή Ιβήρων, ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης υπογράμμισε τα εξής:

“Δεν έχει σταματήσει η προσπάθεια δημιουργίας, η προσπάθεια ανανέωσης, η προσπάθεια να παρουσιαστεί διαφορετικά στο σύγχρονο κόσμο η μοναστηριακή ζωή.

Εγώ μπορώ να επισημάνω το έργο που γίνεται για την ανανέωση της Ι. Μονής, αλλά και τις συζητήσεις που είχαμε και τότε και σήμερα, που δείχνουν πόσο κοντά είμαστε στους ανθρώπους και τα προβλήματά τους. Και ακριβώς αυτό είναι που κάνει κάθε επίσκεψη ενδιαφέρουσα, πως δεν στεκόμαστε μονάχα στα παλιά, αλλά βλέπουμε και τα σημερινά προβλήματα και πώς μπορούμε να ανταποκριθούμε σ’ αυτά.

Άγιε Ηγούμενε, σας ευχαριστώ γι’ αυτήν την εμπειρία. Να είστε βέβαιος ότι θα ξανάρθουμε”.

- ◆ Και ο Αυστριακός Καγκελάριος Β. Κλίμα τόνισε τα ακόλουθα:

“Άγιε Ηγούμενε, Σεβαστοί Πατέρες, σας ευχαριστώ που μου επιτρέψατε, υπό την ιδιότητά μου ως Καγκελάριος της Αυστρίας και ως Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να επισκεφθώ το Άγιον Όρος και αυτό το Μοναστήρι.

Η χιλιετής ύπαρξη των Μονών δεν έχει δημιουργήσει μονάχα μοναδικές πολιτιστικές αξίες, αλλά έχει αποδειχθεί ως το κύριο μέσο διαφύλαξης της θρησκείας τους δύσκολους χρόνους.

Η συμβίωση ανθρώπων διαφόρων εθνοτήτων καθίσταται δυνατή εδώ σ’ αυτόν τον Τόπο, βάσει της καθολικής αναγνώρισης κοινών αξιών.

Και έχετε απόλυτα δίκιο, Άγιε Ηγούμενε, όταν, αναφερόμενος στην επιτυχία της προσπάθειας για τη δημιουργία της Ενωμένης Ευρώπης,

επισημαίνετε την αδήριτη ανάγκη αναγνώρισης και σεβασμού των ανθρωπίνων αξιών. Γι' αυτό και εμείς, ως πολίτες της Ευρώπης, πρέπει από κοινού να διαφυλάξουμε τις κοινές αξίες που έχουμε: Την ελευθερία, τη δημοκρατία, τις ανθρωπίνες αξίες. Και θα πρέπει επίσης να διευρύνουμε τη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτως ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτήν κράτη, τα οποία σήμερα δεν είναι μέλη.

Εγώ, όχι μόνον ως Καγκελάριος της Αυστρίας, αλλά και ως Προεδρεύων, αυτό το εξάμηνο, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα προσφέρω ό,τι καλύτερο δύναμαι, προκειμένου να διατηρηθεί η πολιτιστική κληρονομιά του Αγίου Όρους και να γίνει απολύτως σεβαστή η θρησκευτική σημασία του Αγίου Όρους.

Στο όνομα της Αυστρίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σας ευχαριστώ, Αγιε Ηγούμενε, για την τόσο θερμή υποδοχή που μας επιφυλάξατε”.

- Τελευταίος σταθμός στο Άγιον Όρος ήταν η επίσκεψη στην Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, όπου υπεδέχθη και προσεφώνησε τους κυρίους Κλίμα και Σημίτη στο Καθολικόν της Ιεράς Μονής (τον κεντρικό Ναό αφιερωμένο στον Άγιο Αθανάσιο) ο Ηγούμενος της Μονής Πατήρ Φίλιππος (το πλήρες κείμενο της προσφώνησής του διανέμεται σε ξεχωριστό 5σέλιδο δελτίο Τύπου), ενώ στην αρχή εψάλησαν εγκώμια και τροπάρια προς τιμήν του Καγκελάριου και του Πρωθυπουργού.

- Στην αντιφώνησή του ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης είπε τα εξής:

“Άγιε Ηγούμενε, Σεβαστοί Πατέρες, σας ευχαριστούμε για την υποδοχή σας. Σας ευχαριστούμε για τα καλά λόγια που είπατε.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι η παρουσία μας εδώ αποτελεί εγγύηση ότι έχουμε συναίσθηση πως ο τόπος αυτός -όπως είπατε πολύ ωραία- έχει παρελθόν χιλίων και πλέον ετών, ότι αυτό το παρελθόν καθορίζει το παρόν και ότι με συνείδηση αυτού του παρελθόντος, αλλά και με συνείδηση των προβλημάτων του παρόντος, θα πρέπει να καθορίσουμε το μέλλον.

Ο τόπος αυτός του Αγίου Όρους είναι τόπος παράδοσης, τόπος σκέψης και προβληματισμού. Είναι τόπος, ο οποίος, πάντα, υπήρξε γενέτειρα πολλών σκέψεων για την Ελλάδα, για την Ορθοδοξία, για το τι πρέπει ο άνθρωπος να επιδιώξει στη ζωή του.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι εμείς έχουμε σκοπό και στόχο και να προασπίσουμε τα συμφέροντα της χώρας, αλλά κυρίως, αυτό που τονίσατε, Άγιε Ηγούμενε, στο τέλος: Να βοηθήσουμε τον Άνθρωπο να έχει υπόσταση, να έχει παρουσία, να έχει μια ζωή η οποία να του δίνει

ευχαρίστηση, αλλά και ανωτερότητα, προκειμένου να αντιμετωπίζει τα προβλήματα, τα οποία μας θέτει ο Θεός”.

- Στην αντιφώνησή του ο Καγκελάριος Β. Κλίμα υπογράμμισε μεταξύ άλλων:

“Άγιε Ηγούμενε, Σεβαστοί Πατέρες, κατ’ αρχάς θέλω να σας ευχαριστήσω για την εξαιρετική τιμή υποδοχής μας στο Καθολικόν της Ιεράς Μονής.

Άγιε Ηγούμενε, αναφερθήκατε, στην προσφώνησή σας, στις σχέσεις Ελλάδας-Αυστρίας. Οι σχέσεις αυτές εκ παραδόσεως είναι εξαιρετικά καλές και πολιτικά άριστες.

Έχουμε πλήρη συναίσθηση της ελληνικής συνεισφοράς στις έννοιες του Πολιτισμού και της Δημοκρατίας.

Φιλοδοξία και σταθερή επιδίωξή μας είναι η πορεία προς μια Ευρώπη με δημιουργικό παρόν και ειρηνικό μέλλον. Προς μια Ευρώπη που δεν θα βασίζεται μόνον στην οικονομία της αγοράς, αλλά προς μια Ευρώπη που θα οικοδομείται πάνω σε κοινές αξίες. Και αυτές οι κοινές αξίες, δηλαδή η δημοκρατία, η ελευθερία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η κοινωνική δικαιοσύνη, η πολιτιστική πολυμορφία μας δίνουν τη δυνατότητα να υπάρχει μια κοινή βάση με τη χριστιανική θρησκεία.

Η σημερινή μέρα, για μένα, αποτελεί μια ανεπανάληπτη εμπειρία, ένα αξέχαστο βίωμα”.

- Τέλος, ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Μεγίστης Λαύρας Πατήρ Φίλιππος ξενάγησε τους κυρίους Σημίτη και Κλίμα στο Σκευοφυλάκιο και στη Βιβλιοθήκη της Μονής.
- Ο Καγκελάριος και ο Πρωθυπουργός επέστρεψαν στη Θεσσαλονίκη με ελικόπτερο αργά το απόγευμα.

Σημείωση: Χρέη διερμηνέως του κ. Κλίμα είχε αναλάβει ο Μοναχός Θεδόσιος, Γερμανός την εθνικότητα από το Αμβούργο, χημικός, ο οποίος ήρθε ως προσκυνητής στο Άγιον Όρος το 1981, ασπάσθηκε την Ορθοδοξία το 1985 και το 1990 περιεβλήθη το μοναχικόν σχήμα. Είναι Μοναχός της Ιεράς Μονής της Σιμωνόπετρας.